

„השאלה אמנם הוכרעה בכמה נקודות“

בהשקעות אינם מכריעים. אנחנו נוסיף שלדע-תנו גם ההשקעה של שתי צנצנות נוספות וכל האבזורים הקשורים בהן, הדרושות לטנדם, אינן מכריעות במקרה שהמסקנות שהגענו אליהן נכונות הן.

נהיה האחרונים לשלול יתרון המפולש בגלל פרט זה ונהיה מוכנים לשוות לו את מקומו הנכון בין יתר הגורמים אם דבר זה יאושר לא על סמך רושם, ובמקרה שהשקעת 2000 ל"י נוספות לא תבוא להשגת יעילות רבה יותר חלף הליכה מרובה במפולש.

2. לכאורה לא היה צורך במחקר רציני ומקיף כדי להראות שבשני פרטים פחותה יערי-לותו של המפולש. כל אדם יכול לבדוק את מספר המטרים שעל החולב לעבור בממוצע בשני הטיפוסים כדי לחלוב פרה אחת. כל בעל חשבון יכול לקבוע לפי אורך החליבה, ניקוי העטין, הכנסת הפרה לעמדה, הוצאתה ממנה, שטיפת הגביעים ועוד — כמה פרות תעבורנה בשעה אחת את ביתן החליבה משתי הצורות. חישובים אלה בלבד מראים על יתרון ניכר לטנדם. לא הסתפקנו בחישובים אלה אלא בדקנו את הדבר למעשה ברפתות.

3. בביתני החליבה אישרנו שני דברים: א. הפרש בכמות החליכה שמצטרף ל-1.5 ק"מ לכל חולב בכל חליבה ואנו מניחים שאף חולב לא ראה זאת „כדשדוש רגליים“ אלא כהליכה זהירה וקשה על רצפה חלקלקה; ב. נחלבו יותר פרות לעובד ולשעה בטנדם.

היה, לדעתנו, די בשתי הוכחות אלו כדי לבטל את יתרונותיו, אפילו ישנם כאלה, של המפולש. 4. שלמה ווגשל משום מה רוצה לפסוק אם דרך המחקר שנקטנו בה נכונה או לא. גם אנחנו היססנו עד שקבענו איך לבצע את המחקר כדי שישקף את הנעשה במשקים. פנינו למהנדסי יעול והם אישרו את תכניתנו ואף יעצו לנו פה ושם על תיקונים או שכלולים בשיטת העבודה שלנו. פנינו למתכנן נסיונות סטטיסטיקאי שיבחן את דרך העבודה ודנו אתו ארוכות מה עדיף, בחינת חליבה אחת במשקים רבים ככל האפשר

ידידנו שלמה ווגשל הגיב על מסקנותינו בדבר יעילות העבודה במפולש ובטנדם במספר הערות. בקורתו נסבה על גובה ההשקעות של הביתן, טיב החליבה ועל עצם ביצוע עבודת המחקר.

אם כי דבריו בכללם „מגרים“ את יצר הוויכוח וההתנצחות גם בשטחים אחרים של הענף, נשתדל הפעם להגיב לעצם הענין בו הוא נגע.

איננו גורסים את עמדתו המובאת באריכות בתחילת דבריו וכן את ספקותיו בדבר אפ-שרות של הקירת בעיות מסוימות וקביעת עובדות מוגמרות לגביהן. אנו אף רואים כמ-חוסר הגיון למנוע הקירתן של בעיות אלו בהנ-מקה שגם בארצות אחרות מתלבטים בבעיות דומות ועוד לא הגיעו שם למסקנות ברורות. אנחנו חייבים לעשות בכל ההקדם, מטעמים כספיים ומקצועיים, כל שניתן לעשות ולבחון את הדברים כפי שהם אצלנו ולא להשליך ייבנו בכל המקרים על חו"ל. רשאי כל אחד לחוות דעתו ולבוא בביקורת לעצם המסקנות וגם לבקר את דרכי המחקר. אבל להתפלסף מסביב הבעיה אין בזה כל תועלת. ביחוד שהד-ברים של ווגשל מבוססים על „רושם“. אם יבוא ווגשל ויבחן את המצב ויביא מספרים והוראות משכנעות יבורך ונקבל דעתו.

ולעצם מחקרנו; באנו לקבוע כמה דברים, והם: 1. אומדן ההשקעות הקשורות בעמדות החליבה. מצאנו שאין נתונים מוסמכים על כך. העובדה שמשקים רבים בנו מפולש אינה יכולה לשמש לנו הוכחה כי טיפוס זה טוב יותר. ייתכן שעשו זאת מפני שבעלי מקצוע מסוימים הס-בירו להם שצורה זו טובה יותר ולא מפני שיכלו לשקול בעצמם באיזו משתי הצורות לבחור. מוזר שווגשל דווקא רוצה להיאחז בפרט זה כבהוכחה, כי הוא יודע עד כמה לא היה ברור פרט זה למשקים.

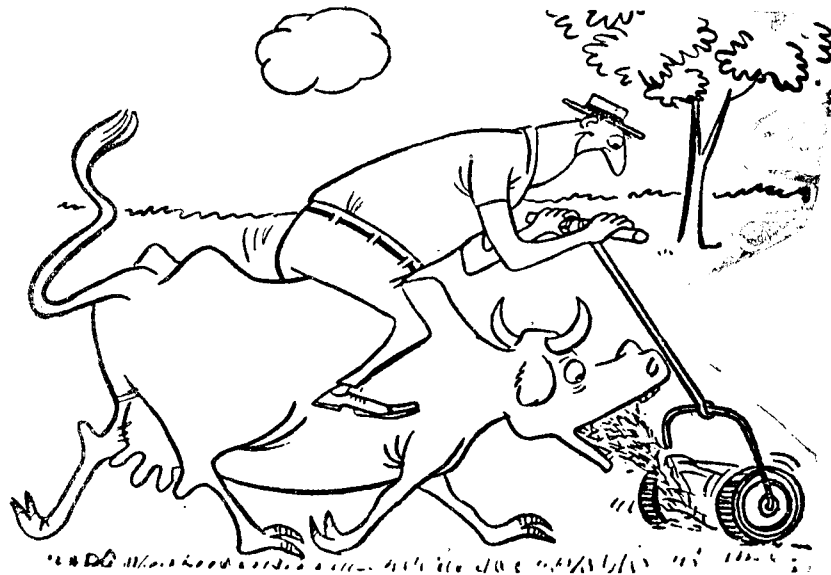
אין אומדן מדויק על ההשקעות הקשורות בשתי הצורות ולכן קיבלנו דעתו של מיטלמן, שעסק בהקמת מספר מבנים כאלה, שהפרשים

בטיכום: אנו מכירים בצורך לבחון בעיות מסוג זה למרות שבארצות אחרות לא הגיעו למסקנות. איננו חושבים שאחרי שמגיעים למסקנות נכונות יש לתת מקום לדברים שיתגלגלו להם כפי שיושפע בוקר זה או אחר מהסתכלותו או הסתכלותם של אחרים, ואין להיות דבק בדעות לנצח מכיוון שהטיפו להן פעם בעבר. זו מטרתו של מחקר, אחרת אפשר לוותר עליו בכלל. ייתכן ויוכנסו שינויים במפולש שיגדילו יעילותו ואז יהיה צורך בהשוואה מחדש. כיום גורם המפולש הליכה מרובה יותר כדי 1.5 ק"מ לחולב לכל חלייר בה; מספיקים לחלוב בטנדם מספר רב יותר של פרות בשעה; יש שהות רבה יותר לטפל באופן אינדיבידואלי בטנדם. כל ערעור על מסקנות אלו חייב להיות מלווה במספרים ולא ב"רושם".

ד"ר רענן וולקני, בנימין לב

או בחינת חליבות מרובות במספר קטן של משי-קים. שוכנענו (לא כאן המקום לפרט זאת) כי הדרך שהוצעה לנו נכונה יותר ואמיתית יותר מאשר אילו בחנו במשק אחד מספר רב של חלייר בות. כי אז היינו נתקלים בקשיים והיינו מגיעים לתוצאות שהביא ווגשל, ושאין הן נכונות כל עיקר.

5. בקשר לטיב החליבה יש פנים לכאן ולכאן. לנו נראה שהוא טוב יותר בטנדם. העיסוי, הרחיצה וההכנה נעשים בצורה הנכונה, ולא קיימת נטיה להקדים ולאחר בהורדת הגביעים מהפטמות. כמו כן אפשרי יותר טיפול אינדיבידואלי בפרה ובחלב (קולוסטרים, מחלות עטין). יש קושי גדול יותר להרכיב את המכונה במפולש כי הפרה מתרחקת יותר מהתעלה, וכדי להגיע לפטמות צריך לרבוץ על הבטן ולהתמתח, ביחוד כשהחולב הוא בעל קומה נמוכה.

„יעילות מכסימלית“ בהאבסת פרות

(מחוך EPC Bulletin)